

Norges Bank
Postboks 1179 Sentrum
0107 OSLO

STRENGT FORTROLIG

iht. beskyttelsesinstr. § 4 jf. offentleglova § 15 jf. sentralbankloven § 5-1 annet ledd. Graderingen gjelder til regjeringen har offentliggjort sitt vedtak.

Deres ref

Vår ref

Dato

25/1782-

4. september 2026

Evaluerings av bestemmelsen om pengepolitikken

Våren 2025 varslet regjeringen en evaluering av bestemmelsen om pengepolitikken, med sikte på å slutføre evalueringen og annonsere eventuelle endringer i løpet av 2026. Finansdepartementet orienterer med dette om finansministerens tilråding til regjeringen og ber om uttalelse fra Norges Bank før vedtak fattes, i tråd med sentralbanklovens § 1-4 første ledd, innen 10. september 2026.

Bestemmelsen om pengepolitikken, fastsatt ved kongelig resolusjon i 2019, presiserer og utdyper målene for sentralbankvirksomheten innenfor lovens rammer. Bestemmelsen lyder:

- § 1. Pengepolitikken skal opprettholde en stabil pengeverdi gjennom lav og stabil inflasjon.
- § 2. Norges Bank forestår den operative gjennomføringen av pengepolitikken.
- § 3. Det operative målet for pengepolitikken skal være en årsvekst i konsumprisene som over tid er nær 2 pst. Inflasjonsstyringen skal være fremoverskuende og fleksibel, slik at den kan bidra til høy og stabil produksjon og sysselsetting samt til å motvirke oppbygging av finansielle ubalanser.
- § 4. Norges Bank skal jevnlig offentliggjøre de avveiningene som ligger til grunn for den operative gjennomføringen av pengepolitikken.
- § 5. Bestemmelsen trer i kraft 1. januar 2020. Samtidig oppheves forskrift 2. mars 2018 nr. 305 for pengepolitikken.

Høsten 2025 ble alle interesserte invitert til å komme med skriftlige innspill om hvordan bestemmelsen har fungert. Hovedinntrykket er at det er bred støtte til inflasjonsstyring og inflasjonsmålet. Det er også bred støtte til at inflasjonsstyringen skal være fremoverskuende

Postadresse
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo
postmottak@fin.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 40
www.fin.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 807

Avdeling
Økonomiavdelingen

Saksbehandler
Amund Holmsen
22 24 45 00

og fleksibel, slik at den kan bidra til hensynene formulert i bestemmelsen. Disse hensynene må avveies, og gjør det nødvendig at Norges Bank bruker skjønn. Det er naturlig med ulike syn på avveieingene som gjøres. Flere mener bestemmelsen gir nødvendig fleksibilitet og rom for skjønn til å håndtere målkonflikter mellom inflasjon og de andre hensynene. Samtidig har det kommet innspill om å innsnevre Norges Banks rom for skjønn. På en side står de som mener det må legges mer vekt på inflasjon, på en annen side de som mener det bør legges mer vekt på sysselsetting.

Våren 2026 mottok departementet, som forespurt, innspill fra Norges Bank og merket seg at bankens erfaringer med bestemmelsen er gode, og at gjennomgang av forskning og internasjonale erfaringer samlet sett heller ikke gir klare anbefalinger til endringer i bestemmelsen. Norges Bank er i den pengepolitiske strategien og innspillet til evalueringen tydelig på hvordan de tolker oppdraget. Departementet vurderer utøvelsen av pengepolitikken i de årlige i finansmarkedsmeldingene, og har uttrykt at Norges Bank har utøvd sitt oppdrag i tråd med loven og bestemmelsen.

Departementets vurdering er at fleksibel inflasjonsstyring har gitt et godt rammeverk for pengepolitikken, også i møte med store økonomiske forstyrrelser og en periode med høy inflasjon siden forrige evaluering av bestemmelsen om pengepolitikken i 2018.¹

Bestemmelsen fastsetter at det overordnede målet for pengepolitikken er lav og stabil inflasjon, og den tallfester et inflasjonsmål. Videre gir den fleksibilitet til at Norges Bank kan vurdere hvor raskt det tas sikte på at inflasjonsmålet skal nås, slik at pengepolitikken kan bidra til høy og stabil produksjon og sysselsetting samt til å motvirke oppbygging av finansielle ubalanser. Departementet vurderer at dette definerer og avgrenser pengepolitikkenes ansvarsområde godt.

Departementet vurderer at bestemmelsen gir sentralbanken tilstrekkelig rom for skjønn, og at dette ikke bør innskrenkes. Det fremgår at lav og stabil inflasjon er et overordnet mål ved at dette er fremhevet i § 1. Ordlyden «slik at den kan bidra til» i § 3 forklarer hvordan fleksibiliteten i inflasjonsstyringen skal utnyttes og indikerer at det er et skille mellom ansvarsområder, og klargjør at inflasjonsutviklingen er pengepolitikkenes hovedansvar. Pengepolitikken kan bidra til de andre hensynene i § 3, men har ikke et hovedansvar for dem. Formuleringene i bestemmelsen peker mot ønsket utfall. Det gir en styringsmekanisme som overlater til sentralbanken å vurdere virkningen av forstyrrelser og i hvilken grad og hvor raskt den skal respondere. Responsen vil avhenge av vurdering av virkningen for norsk økonomi og ikke av den opprinnelige årsaken til forstyrrelsene.

Finansministeren vil på denne bakgrunn tilrå at de sentrale paragrafene i bestemmelsen videreføres, men at det gjennomføres to regeltekniske forenklinger som ikke har implikasjoner for styringsrammene for pengepolitikken. Det innebærer at det fastsettes en ny og forenklet bestemmelse hvor § 2 og § 4 i gjeldende bestemmelse utgår. Forenklingen må

¹ Bestemmelsen ble modernisert i 2018 og fastsatt på nytt i 2019 i forbindelse med at dagens sentralbanklov erstattet sentralbankloven fra 1985. Kun hjemmelsparagrafen og tittelen ble endret i 2019.

sees i lys av at innholdet i paragrafene som foreslås å utgå, anses fanget opp av bestemmelser i sentralbankloven av 2019, som ble vedtatt etter forrige gjennomgang av bestemmelsen. Departementet vurderer at justeringene er uten materiell betydning og innebærer kontinuitet i rammeverket for pengepolitikken. Det vektlegges også at Norges Bank har spilt inn til evalueringen at slik banken tolker § 2 og § 4 «inneholder disse paragrafene ingen substansiell presisering utover lovteksten».

Departementet legger ikke opp til andre endringer i bestemmelsen. Forenklingene gir følgende nye bestemmelse:

§ 1. Pengepolitikken skal opprettholde en stabil pengeverdi gjennom lav og stabil inflasjon.

§ 2. Det operative målet for pengepolitikken skal være en årsvekst i konsumprisene som over tid er nær 2 pst. Inflasjonsstyringen skal være fremoverskuende og fleksibel, slik at den kan bidra til høy og stabil produksjon og sysselsetting samt til å motvirke oppbygging av finansielle ubalanser.

§ 3. Bestemmelsen trer i kraft straks. Samtidig oppheves bestemmelse 13. desember 2019 nr. 1775 om pengepolitikken.

Ordinær høring av forslag til ny bestemmelse er unnlatt basert på at den «kan vanskeliggjøre gjennomføringen av tiltaket», jf. utredningsinstruksen punkt 3-3 tredje ledd annet kulepunkt. I denne vurderingen vektlegges også den gjennomførte åpne innspillsrunden i en tidlig fase av evalueringen, som etter departementets vurdering et godt stykke på vei har ivaretatt tilsvarende hensyn som en ordinær høringsprosess.

Se vedlegg for nærmere begrunnelse for finansministerens tilråding.

Med hilsen

Lars-Henrik Myrmel-Johansen (e.f.)
finansråd

Amund Holmsen
ekspedisjonssjef

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer